

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudkyně Pavly Klusáčkové a soudce Vadima Hlavatého ve věci

žalobce: **nezl. R. F.**, státní příslušník R.
zastoupen zákonnou zástupkyní M. F.
oba bytem X
zastoupen advokátem Mgr. Tomášem Verčimákem
se sídlem Praha 1, 28. října 1001/3

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra - Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 7. 2021, č. j. MV-95020-6/SO-2021,

takto:

- I. Rozhodnutí Ministerstvo vnitra - Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 30. 7. 2021, č. j. MV-95020-6/SO-2021, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku na náhradě nákladů řízení 9 800 Kč, a to do rukou jeho zástupce Mgr. Tomáše Verčimáka, advokáta.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání a zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva

vnitř ze dne 14. 4. 2021, č. j. OAM-10483-23/PP-2019. Uvedeným rozhodnutím byla prvním výrokem zamítnuta žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu podle § 87b zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, (dále jen „zákon č. 326/1999 Sb.“) z důvodu uvedeného v § 87e odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., neboť žalobce není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a téhož zákona. Druhým výrokem byla žalobci podle § 87e odst. 4 zákona č. 326/1999 Sb. stanovena lhůta k vycestování z území ČR 35 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí. Podanou žalobou se žalobce domáhal rovněž zrušení prvostupňového rozhodnutí.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce v podané žalobě namítal částečnou nepřezkoumatelnost prvostupňového a napadeného rozhodnutí z důvodu, že se oba správní orgány nevypořádaly s jeho důkazními návrhy. Konkrétně tvrdil, že správní orgán I. stupně nezodůvodnil, jak naložil s jeho důkazními návrhy ze dne 7. 2. 2020, ze dne 22. 10. 2020 a ze dne 8. 1. 2021. Dle žalobce z odůvodnění prvostupňového rozhodnutí není zřejmé, které důkazy správní orgán provedl a které nikoliv, případně z jakého důvodu nevyhověl konkrétním důkazním návrhům žalobce. Žalobce opakovaně navrhoval výslech matky a nositele oprávnění k pobytu, a to za účelem prokázání rodinné vazby a nejlepšího zájmu žalobce. Žalobce nemá vlastního otce a jeho zájmy by zamítnutím žádosti, a tedy nemožností realizovat soukromý a rodinný život na území, tj. v kruhu matky a jejího dlouholetého partnera, zásadně utrpěly. Žalobce nesouhlasil s vypořádáním důkazních návrhů správním orgánem I. stupně, podle kterého žádost žalobce nebylo možno posuzovat věcně, neboť nebyly odstraněny vady žádosti, když nebyla prokázána rodinná vazba. Další důkazy žalobce spojil s podaným odvoláním. Jednalo se o důkazy, které žalobce nemohl uplatnit do vydání prvostupňového rozhodnutí. Tyto důkazy žalovaný odmítl s tím, že se požadované doplnění dokazování jeví jako neúčelné, neboť stav věci byl zjištěn bez důvodných pochybností a péče druhá matka o žalobce není zpochybňována. S takovým hodnocením se žalobce neztotožnil, neboť účelem předložených důkazů nebylo jen prokázat péči, ale i hrozící zásah do nejlepších zájmů žalobce (viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 150/93, sp. zn. IV. ÚS 582/01, sp. zn. I. ÚS 733/01, případně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004-89).
3. Dále žalobce správním orgánům vytýkal absenci konkrétní výzvy k vyjádření se k případnému negativnímu zásahu do rodinného a soukromého života žalobce i jeho rodiny. Uvedl, že se výslovně domáhal bližšího poučení, z jakého konkrétního důvodu správní orgán I. stupně směřuje k zamítnutí žádosti. Žalovaný tuto námitku v napadeném rozhodnutí zcela pominul.
K tomu žalobce odkázal na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 8. 2018, č. j. 10 Azs 86/2018-34.
4. Žalobce rovněž namítal, že se žalovaný dostatečným způsobem nevěnoval zásahu do rodinného a soukromého života žalobce. Žalobce poukazoval na vazbu na nositele oprávnění k pobytu, a to v materiální a citové oblasti (zejména vazby na další děti nositele oprávnění, na matku, která žije s nositelem oprávnění, na kolektiv v rámci zařízení, která navštěvoval, a celkově prostředí, ve kterém žije). Vypořádání žalovaného, že žalobce není rodinným příslušníkem občana EU, takže není potřeba poměřovat zásah do soukromého a rodinného života, nelze dle žalobce považovat za přiměřené.

5. V projednávaném případě dle žalobce došlo k porušení principu dvojinstančnosti. Žalobce v podaném odvolání zpochybnil formalistické závěry správního orgánu I. stupně k výkladu rodinné vazby dle § 15a odst. 2 písm. a) bodu 2. zákona č. 326/1999 Sb. v samotných základech, a to za podpory recentní judikatury. Žalovaný nijak blíže neosvětlil rigidní setrvání na závěrech správního orgánu I. stupně. Tímto byl žalobce ochuzen o autonomní a náležité posouzení věci žalovaným.
6. Namítal, že správní orgány nedostatečně zjistily stav věci, zejména kvalitu a komplexnost rodinné vazby žalobce na nositele oprávnění k pobytu a hrozící zásah do rodinného a soukromého života. Tvrdil, že se oba správní orgány orientovaly výlučně na zjišťování formální rodinné vazby žalobce na nositele oprávnění k pobytu. Z § 15a odst. 2 písm. a) bod 2. zákona č. 326/1999 Sb. vyplývá, že je nutno zjistit rozsah výživy a péče nositele oprávnění k pobytu vůči žalobci, včetně poměrů vedení společné domácnosti. Bez dostatečného objasnění rozhodných skutkových okolností nelze ustálit skutkový stav věci a přistoupit k právnímu posouzení.
7. Tvrdil, že bylo povinností správních orgánů vyzvat žalobce, aby se vyjádřil k otázce přiměřenosti zamítavého rozhodnutí do jeho rodinného života, případně nositele oprávnění k pobytu nebo jeho matky. K tomu žalobce poukázal na rozhodnutí Krajského soudu v Plzni ze dne 28. 3. 2017, č. j. 57 A 6/2016-81.
8. Dle žalobce žalovaný v napadeném rozhodnutí vadně učinil nespornou jen péči nositele oprávnění k pobytu vůči žalobci. Není však zřejmé, zda byla zkoumána i závislost žalobce na nositeli oprávnění k pobytu, když spolu sdílí společnou domácnost a matka žalobce si toliko dokáže přivydělat ve společnosti nositele oprávnění překládáním, jelikož jinou výdělečnou činnost nemá. V této souvislosti žalobce připomenul povinnost posuzování přiměřenosti meritorního rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce (viz rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018-30).
9. Žalobce napadl i skutečnost, že mu nebyla navzdory jeho výslovné žádosti zaslána předkládací zpráva správního orgánu I. stupně, aby se k ní mohl vyjádřit. Žalovanému nic nebránilo ve vyhovění žádosti žalobce, tím spíš, že dle § 4 odst. 1 správního řádu má správní orgán povinnost vycházet vstříc dotčeným osobám.
10. Žalobce trval na tom, že dle § 15a odst. 2 písm. a) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb. patří do skupiny „jiného příbuzného“ nositele oprávnění k pobytu. Výklad správních orgánů v projednávaném případě žalobce považoval za přepjatý formalismus, který je v rozporu s eurokonformním výkladem dotčené právní normy, s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2017, č. j. 4 Azs 230/2016-54, a výkladem teologickým vztahujícím se k naplnění účelu a smyslu příslušné právní normy. Žalobce je k nositeli oprávnění vázán úzkými a stabilními rodinnými vztahy z důvodu specifických faktických okolností, jako je ekonomická a citová závislost a skutečnost, že je členem jeho domácnosti. Žalobci nebylo známo, z jakého důvodu setrvaly správní orgány na pokrevní příbuzenské vazbě. Dle žalobce formální odkaz na údajně nesprávný překlad rozsudku Soudního dvora ve věci *Rahmen* v části pojmu „příbuzný“ argumentačně neobstojí. K tomu žalobce poukázal na důvodovou zprávu k zákonu č. 314/2015 Sb., ze které dle žalobce nevyplývá, že by byli vyloučeni rodinní příslušníci, kteří nejsou pokrevně či osvojením spřízněni. Dle žalobce zákonodárce v dotčeném ustanovení nechává možnost pro širší okruh rodinných příslušníků.

III. Vyjádření žalovaného k podané žalobě

11. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný odkázal na napadené rozhodnutí a navrhl, aby soud žalobu zamítl.
12. Žalovaný uvedl, že podle konstantní rozhodovací praxe není potomek druhá občana Evropské unie považován za příbuzného, v daném případě, druhá matky, přičemž správní orgány vycházejí z definice příbuzenství upravené v § 771 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále jen „občanský zákoník“). V řízení bylo zjištěno, že žalobce této definici neodpovídá a bylo konstatováno, že není příbuzným druhá matky, tedy ani jiným příbuzným podle § 15 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb. Správní orgán I. stupně se definicí příbuzenství podrobně zabýval a žalovaný, vzhledem k tomu, že se s odůvodněním rozhodnutí správního orgánu I. stupně ztotožnil, na závěry v něm uvedené odkázal. Následně žalovaný dospěl k závěru, že dokazování péče druhem matky o žalobce je nadbytečné, protože na závěru, že žalobce není jeho pokrevním příbuzným, žádné další dokazování v tomto směru nemohlo nic změnit.
13. K námitce nedostatečného poučení ze strany správního orgánu I. stupně žalovaný odkázal na str. 4 napadeného rozhodnutí, kde se s touto námitkou řádně vypořádal, a to i odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2011, č. j. 4 As 23/2011-88. Jediným poučením, které mohlo být žalobci poskytnuto v otázce jeho pobytu na území, bylo doporučení, aby požádal o odpovídající druh pobytu. To správní orgány učinily.
14. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že v daném případě „je primární posouzení otázky, zda je účastník řízení rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu citovaného ustanovení zákona“. Žalobce namítal s odkazem na čl. 3 odst. 2 Směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „směrnice“), nesprávné právní posouzení tvrzeného příbuzenského vztahu. Ustanovení § 15a odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb. výslovně hovoří o příbuzném občana Evropské unie, přičemž při posuzování žádosti správní orgán vycházel z pojmu příbuzenství tak, jak je upraven v občanském zákoníku. Ustanovení § 15a odst. 1 písm. c) a d) zákon č. 326/1999 Sb. zmiňuje jednak potomka nebo předka občana Evropské unie a separátně potomka nebo předka manžela občana Evropské unie. Je tedy zřejmé, že zákonodárce ani dítě manžela občana Evropské unie nepovažuje za příbuzného občana Evropské unie, i když je při posuzování žádosti staví na roveň. V daném případě však matka žalobce není manželkou občana Evropské unie. Pokud žalobce poukazuje na čl. 3 odst. 2 směrnice, pak je třeba vycházet i z jejího článku 2. Je zřejmé, že směrnice v tomto směru ponechává detailní úpravu na jednotlivých členských státech.
15. Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí zabýval i otázkou přiměřenosti dopadů zamítavého rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Jednak konstatoval, že pokud správní orgán rozhodující o žádosti dospěje k závěru, že žadatel není rodinným příslušníkem občana Evropské unie ve smyslu § 15a zákona č. 326/1999 Sb., není dán prostor pro další posuzování přiměřenosti zamítavého rozhodnutí. Dále žalovaný uvedl, že účastníkovi řízení není upřen pobyt na území České republiky s matkou a jejím druhem na základě jiných institutů zakotvených v zákoně č. 326/1999 Sb. a odvozených od pobytového oprávnění matky, konkrétně na základě víza k pobytu nad 90 dnů a následně dlouhodobého pobytu za stejným účelem. Nejsou tedy dotčena jeho práva zakotvená v čl.

8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 7 Listiny základních práv a svobod a ani jeho zájmy chráněné Úmluvou o právech dítěte.

16. Uzavřel, že žalobce usiluje o určité konkrétní pobytové oprávnění, jehož hmotněprávní podmínky nesplňuje. Opírat za takové situace kladné rozhodnutí o žádosti pouze posouzením přiměřenosti dopadů rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života je protismyslné, neboť se tím zcela popírá hmotněprávní úprava obsažená v zákoně č. 326/1999 Sb. týkající se jednotlivých pobytových titulů.

IV. Posouzení žaloby Městským soudem v Praze

17. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu uplatněných žalobních bodů, jimiž je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)], a vycházel přitom ze skutkového i právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
18. Soud při posouzení věci vyšel z následující právní úpravy:
- Podle § 15a odst. 2 písm. a) bodu 2 zákon č. 326/1999 Sb. za rodinného příslušníka občana Evropské unie se považuje též cizinec, který prokáže, že je příbuzným občana Evropské unie neuvedeným v odstavci 1, pokud je z důvodu uspokojování svých základních potřeb závislý na výživě nebo jiné nutné péči poskytované občanem Evropské unie, nebo byl na této výživě nebo jiné nutné péči závislý bezprostředně před vstupem na území ve státě, jehož je občanem, nebo ve státě, ve kterém měl povolen pobyť.
19. Soud o věci uvažil následovně:
20. Soud se z logiky věci nejprve zabýval otázkou přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Pouze přezkoumatelné rozhodnutí totiž může být podrobeno soudnímu přezkumu. Konkrétně žalobce v podané žalobě namítal nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů. Podle ustálené judikatury správních soudů je rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů tehdy, jestliže správní orgán neuvede konkrétní důvody, o něž se jeho rozhodnutí opírá (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006-63), nevypořádá se se všemi odvolacími námitkami (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71) či neuvede důvody, proč nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení a proč ji považuje za lichou, mylnou nebo vyvrácenou (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44). Nepřezkoumatelné pro nedostatek skutkových důvodů pak může být rozhodnutí pro takové vady skutkových zjištění, která utvářejí rozhodovací důvody, typicky tam, kde správní orgán založil rozhodovací důvody na skutečnosti v řízení nezjišťované nebo zjištěné v rozporu se zákonem, případně není-li zřejmé, zda vůbec nějaké důkazy v řízení byly provedeny.
21. Soud dále připomíná, že podle ustálené judikatury správních soudů i Ústavního soudu nelze povinnost orgánů veřejné moci svá rozhodnutí řádně odůvodnit interpretovat jako požadavek na detailní odpověď na každou námitku. Orgán veřejné moci na určitou námitku může reagovat i tak, že v odůvodnění rozhodnutí prezentuje od názoru žalobce odlišný názor, který přesvědčivě zdůvodní, čímž se s námitkami účastníka řízení – minimálně implicitně – vypořádá. Absence odpovědi na ten či onen argument v odůvodnění napadeného rozhodnutí tak bez dalšího nezpůsobuje nezákonnost rozhodnutí či dokonce jeho nepřezkoumatelnost. Podstatné je, aby se správní orgán vypořádal se všemi

základními námitkami účastníka řízení (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 11. 2015, č. j. 2 Afs 143/2015-71, nebo ze dne 3. 7. 2018, č. j. 7 As 150/2018-36).

22. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí pro nedostatek důvodů soud neshledal. Z napadeného rozhodnutí a rovněž prvostupňového rozhodnutí je zcela zřejmé, na základě jakých skutečností a důvodů správní orgány zamítly žádost žalobce o povolení k přechodnému pobytu. Bylo tomu tak proto, že správní orgány dospěly k závěru, že žalobce není rodinným příslušníkem občana EU uvedeným v § 15a zákona č. 326/1999 Sb. Důvody, na kterých správní orgány tento svůj závěr založily, jsou z rozhodnutí správních orgánů rovněž seznatelné. Správní orgány měly za to, že žalobce není příbuzným občana EU ve smyslu § 771 občanského zákoníku [žalobce v podané žádosti odkazoval na společné soužití se druhem své matky (R. S.), který je občanem Itálie]. S ohledem na tento svůj závěr se pak správní orgány způsobem, který soud považuje za dostatečný, vypořádaly jak s důkazy, které žalobce v průběhu správního řízení navrhl, tak i s argumentací, kterou žalobce v průběhu řízení uplatnil. Žalobci se pak rovněž dostalo odpovědi na jím uplatněné odvolací námitky. Napadené rozhodnutí tak soud považuje za přezkoumatelné. Ostatně žalobce se závěry správních orgánů v podané žalobě obšírně polemizuje.
23. Soud naproti tomu přisvědčil námitce žalobce spočívající v nesprávném právním posouzení věci ze strany správních orgánů, pokud jde o pojem „příbuzný“, který je uveden v návěti § 15a odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb. Správní orgány v tomto případě převzaly definici příbuzenství v § 771 občanského zákoníku. Soud naopak ve shodě s žalobcem odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2017, č. j. 4 Azs 230/2016-54. V uvedeném rozsudku se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval otázkou, zda je pojem „příbuzný“ užitý v § 15a odst. 3 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb. třeba vykládat ve shodě s definicí institutu příbuzenství z § 771 občanského zákoníku, či nikoliv. Soud předesílá, že Nejvyšší správní soud sice v uvedeném rozsudku odkazuje na § 15a odst. 3 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., přičemž v projednávaném případě je předmětem sporu výklad § 15a odst. 2 písm. a) téhož zákona, s ohledem na srovnatelnou formulaci návěti uvedených ustanovení soud neshledal žádný důvod, pro který by závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2017, č. j. 4 Azs 230/2016-54, nebyly přenositelné i na projednávaný případ. Jedná se totiž o výklad obdobného ustanovení zákona č. 326/1999 Sb., pouze v jiném časovém znění.
24. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 4. 2017, č. j. 4 Azs 230/2016-54, předně připomenul, že § 15a odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb. byl do českého právního řádu transponován směrnicí a je tedy třeba toto ustanovení vykládat v souladu se smyslem a účelem směrnice. Následně Nejvyšší správní soud uvedl plné znění čl. 3 bod 2 písm. a) směrnice s tím, že jeho výkladem se zabýval Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku ze dne 5. 9. 2012, Rahman a další, C-83/11 (dále jen „rozsudek Rahman“). Uvedený rozsudek Nejvyšší správní soud v přílehlavé části citoval, konkrétně se jednalo o body [23],[24] a [32]. V této souvislosti pak Nejvyšší správní soud rovněž připomenul stanovisko generálního advokáta (konkrétně odst. 106). Na základě znění čl. 3 bodu 2 písm. a) směrnice, rozsudku ve věci Rahman a stanoviska generálního advokáta Nejvyšší správní soud shledal, že *„okruh ostatních rodinných příslušníků je v tomto kontextu třeba vnímat jako rodinu v širším slova smyslu. Z formulace užití v citované pasáži rozsudku, hovořící o vázanosti „úzkými a stabilními rodinnými vztahy z důvodu specifických faktických okolností“ lze dále dovozovat, že otázka, zda lze určitý vztah považovat z hlediska čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice za vztah rodinný, může záviset na existenci faktické závislosti předpokládané tímto ustanovením, a*

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z.F.

nikoliv pouze na pokrevních poutech či jiných formalizovaných rodinných vztazích“ (poznámka: zvýraznění provedl zdejší soud). Na základě shora uvedeného následně Nejvyšší správní soud výslovně konstatoval, že „Převzetí definice příbuzenství užitá v § 771 občanského zákoníku pro účely § 15a odst. 3 zákona o pobytu cizinců by v tomto případě vedlo k nepřipustnému zúžení okruhu oprávněných osob ve smyslu čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice. Tím by tyto osoby byly v rozporu s účelem směrnice apriorně vyloučeny z dopadu transponovaných ustanovení a posouzení svých osobních poměrů za účelem vstupu a pobytu na území“. Konečně Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že „[P]ojem „příbuzný“ užitý v návěti § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců je tedy třeba vykládat shodně s pojmem „ostatní rodinný příslušník“, užitým v čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice, jako neurčitý právní pojem, jehož naplnění musí být posuzováno vždy s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu. Přitom je třeba zvážít charakter dotčeného příbuzenského vztahu, který nemusí záviset pouze na formalizovaných rodinných vazbách. Samozřejmě pro zjištění, zda je konkrétní osobu třeba pokládat za příbuzného ve smyslu § 15a odst. 3 písm. a) zákona o pobytu cizinců, respektive ostatního rodinného příslušníka ve smyslu čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice je nutné, aby tato osoba měla s občanem Evropské unie určitý stupeň rodinné vazby. Nelze ad absurdum akceptovat tvrzení, že tato osoba je „příbuzným“ proto, že má s občanem EU společného předka v 17. století (k takovému pojetí by mohlo s určitou nadsázkou vést přijetí názoru krajského soudu). Na druhou stranu nelze tento pojem ani aplikovat natolik restriktivním způsobem, který by vylučoval osoby obecně považované za příbuzné, jakkoli je nelze zařadit mezi příslušníky tzv. „jádrové“ rodiny“ (poznámka: zdůraznění provedl zdejší soud).

25. Na výše uvedených závěrech dle náhledu soudu nemůže nic změnit žalovaným tvrzený nedostatek překladu rozsudku Rahmen. Nejvyšší správní soud dospěl ke shora uvedeným závěrům zejména na základě účelu čl. 3 bodu 2 písm. a) směrnice, přičemž přihlédl k výkladu uvedeného článku směrnice v rozsudku Rahmen a rovněž ve stanovisku generálního advokáta ve věci Rahmen. V rámci zohlednění závěru Soudního dvora Evropské unie v rozsudku Rahmen pak Nejvyšší správní soud vycházel nejen z odstavce, ve kterém dle tvrzení žalovaného mělo dojít k chybě v překladu (bod [23]), ale i z dalších částí zmíněného rozsudku (viz výše). Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 4. 2017, č. j. 4 Azs 230/2016-54, tak není založen pouze na žalovaným zmíněném odstavci. Soud k argumentaci žalovaného v napadeném rozhodnutí rovněž zdůrazňuje, že ve věci Rahmen byli žalobci k občanu EU ve vztahu švagrovskému. Nejednalo se tedy o pokrevní příbuzenství. Tato skutečnost pak neměla žádný vliv na posouzení žalobců jako „ostatních rodinných příslušníků“. Zhodnocení, které provedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 4. 2017, č. j. 4 Azs 230/2016-54, pak zdejší soud považuje za komplexní a zcela vyčerpávající. Jinými slovy zdejší soud neshledal žádný důvod odchýlit se od závěrů Nejvyššího správního soudu.
26. Aplikuje-li soud výše uvedený výklad Nejvyššího správního soudu na projednávaný případ, nelze dospět k jinému závěru, než že správní orgány v projednávaném případě vyložily pojem „příbuzný“ příliš zužujícím způsobem, který je v rozporu se smyslem čl. 3 odst. 2 písm. a) směrnice. Správní orgány tak při výkladu pojmu „příbuzný“ pochybily. Žalobce v průběhu správního řízení tvrdil a dokládal materiální a citovou vazbu na druhu své matky, se kterým sdílí společnou domácnost. Správní orgány tato tvrzení a doložené doklady odmítly s tím, že se nejedná o příbuzného podle § 771 občanského zákoníku. S ohledem na závěry, ke kterým dospěl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 4. 2017, č. j. 4 Azs 230/2016-54, (viz výše) výše uvedený postoj správních orgánů v projednávaném případě neobstojí.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z.F.

27. Soud bez ohledu na výše uvedené rovněž považuje za důležité zdůraznit, že nepovažuje za správný ani závěr správních orgánů, podle kterého, pokud správní orgán rozhodující o žádosti dospěje k závěru, že žadatel není rodinným příslušníkem občana EU ve smyslu § 15a zákona č. 326/1999 Sb., není dán prostor pro další posouzení přiměřenosti dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života. Výše uvedený závěr správních orgánů je v příkrém rozporu s rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 9. 2018, č. j. 10 Azs 127/2018-30. Z tohoto rozsudku Nejvyššího správního soudu totiž výslovně vyplývá, že povinnost posuzovat přiměřenost dopadů do rodinného a soukromého života cizince (ve smyslu § 174a zákona č. 326/1999 Sb.) i v rozhodnutí, jímž správní orgán zamítá žádost o povolení k přechodnému pobytu, plyne přímo z čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Uvedený rozsudek se pak stejně jako v projednávaném případě týkal žadatele, respektive žadatelky o pobytové oprávnění dle § 87b zákona č. 326/1999 Sb., jež nesplňovala podmínky § 15a tohoto zákona. Nejvyšší správní soud pak v uvedeném rozsudku konstatoval, že *„judikatura k nutnosti posuzovat přiměřenost dopadů rozhodnutí o zamítnutí žádosti o povolení k přechodnému pobytu je konstantní, nerozporná a vyžaduje, aby správní orgány přiměřenost posuzovaly. Dojdou-li při posouzení k závěru, že jsou zde individuální okolnosti, kvůli nimž by zamítnutí žádosti zasáhlo nepřiměřeně do práv žadatele na soukromý a rodinný život, je nutné dát přednost ochraně těchto základních práv a pobyt povolit.“* Z výše uvedeného rozsudku Nejvyššího správního soudu tak vyplývá, že v krajním případě, který bude odůvodněn konkrétními okolnostmi, musí být upřednostněno právo na rodinný život zakotvené v čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Ani shora uvedený závěr správních orgánů tak nemůže obstát. Pro úplnost soud podotýká, že žalobce v průběhu správního řízení opakovaně poukazoval a dokládal rodinné a soukromé vazby na území ČR.
28. Pro úplnost soud uvádí, že se nezabýval zbylými námitkami žalobce (zejména námitkou absence výzvy k vyjádření se k případnému negativnímu zásahu do rodinného a soukromého života žalobce i jeho rodiny, nebo námitkou, že mu nebyla zaslána předkládací zpráva správního orgánu I. stupně), neboť tyto námitky soud považuje s ohledem na shora uvedené závěry za předčasné.

V. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

29. Vzhledem k výše uvedenému soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. pro vady řízení spočívající v podstatném porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Tato vada spočívá ve skutečnosti, že správní orgány neposoudily přes relevantní tvrzení žalobce přiměřenost dopadu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce. Pro úplnost soud uvádí, že nepřistoupil ke zrušení prvostupňového rozhodnutí, byť to žalobce navrhoval, neboť má za to, že vady řízení mohou být v daném případě odstraněny žalovaným. V dalším řízení je žalovaný právním názorem soudu vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
30. V dalším řízení bude na správním orgánu, aby s ohledem na závěry, ke kterým dospěl zdejší soud v projednávané věci, opětovně posoudil otázku, zda lze žalobce považovat za příbuzného občana EU ve smyslu § 15a odst. 2 písm. a) bod 2 zákona č. 326/1999 Sb. Soud pak připomíná, že uvedené ustanovení podmiňuje přiznání statutu rodinného příslušníka občana EU kumulativním splněním dvou podmínek, a to vedle příbuzenství rovněž i podmínku vyživování občanem EU. V případě, že správní orgán dospěje k závěru, že zde i nadále nejsou splněny podmínky § 15a odst. 2 písm. a) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb. posoudí přiměřenost dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce.

31. Soud rozhodl ve věci bez nařízení jednání, a to navzdory skutečnosti, že žalobce žádal o nařízení jednání, neboť takový postup soudu umožňuje § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.
32. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalobce, a soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci ve stanovené lhůtě náhradu nákladů řízení. Náklady žalobce představuje zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a náklady související s právním zastoupením žalobce advokátem. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení a sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle advokátního tarifu – vyhlášky č. 177/1996 Sb. částku 3 100 Kč (§ 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) cit. vyhlášky). Náklady právního zastoupení žalobce jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 cit. vyhlášky). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, činí 9 800 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě do rukou právního zástupce žalobce advokáta Mgr. Tomáše Verčimáka.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 27. července 2022

Mgr. Milan Tauber v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: Z.F.